Seria: GÓRNICTWO z. 181

Nr kol. 1047

INTERNATIONAL CONFERENCE: DYNAMICS OF MINING MACHINES DYNAMACH "89

Mariusz GIERGIEL Jerzy MICHALCZYK

Instytut Mechaniki i Wibroakustyki AGH, Kraków

MODEL MATEMATYCZNY PRZESIEWACZA WIBRACYJNEGO W STANIE WYBIEGU HAMOWANEGO

<u>Streszczenie</u>. Referat dotyczy budowy modelu matematycznego układu elektromechanicznego, w skład którego wchodza: nadrezonansowy przesiewacz wibracyjny o w przybliżeniu kołowej trajektorii drgań, układ napędowy z silnikiem indukcyjnym oraz układ hamowania elektrycznego przez przeciwwłączenie. Zakres zastosowań modelu obejmuje badania rezonansu przejściowego podczas wybiegu maszyny z uwzględnieniem ograniczonej mocy układu hamowania elektrycznego. Przedstawiono model matematyczny układu w postaci zespołu ośmiu równań różniczkowych dla wyznaczenia współrzędnych uogólnionych części mechanicznej i części elektrycznej w funkcji czasu oraz schematy elektryczne układów silno- i słaboprądowych. Rozważania uzupełniono wynikami badań symulacyjnych wybiegu hamowanego.

Przedmiot rozważań stanowi nadrezonansowy przesiewacz do koksu o wydajności 150 t/h zainstalowany na stropie żelbetowym i stanowiący zagrożenie dla stropu ze względu na drgania powstające w trakcie rezonansu przejściowego przy wybiegu maszyny. Przesiewacz ten o trajsktorii kołowej napędzany jest poprzez przekładnie pasową silnikiem typu Sf-180 M4 o mocy 18,5 kW i obrotach 1465 obr./min. Wibrator inercyjny o regulowanej wartości momentu statycznogo niewyważenia pracuje z prędkością katową 110,4 rad/s zapewniając amplitudę drgań A = 3,4 mm. Rzeszoto przesiewacza posadowione jest na ośmiu zespołach osiemnastowarstwowych listew sprężystych o kształcie litery S. Oddziaływanie przesiewacza na podłoże osiąga amplitudę 1,63E4 N w stanie ustalonym, a w okresie wybiegu dochodzi do 4,9E4-6,5E4 N, przy czym wybieg trwa ok. 30 s.

W celu ograniczenia czasu trwania i amplitud sił dynamicznych przekazywanych na strop hali podczas wybiegu rozpatrzono możliwość zastosowania hamowania elektrycznego silnika napędowego przez przeciwwłączenie. Celem analizy jest budowa modelu matematycznego układu, przeznaczonego do symulacji cyfrowej drgań maszyny w stanie rezonansu przejściowego podczas wybiegu, uwzględniającego zjawiske dynamiczne w elektromechanicznym układzie



Rys. 1







napędowym podczas hamowania silnika przez przeciwwłączenie [4, 5]. Schemat części mechanicznej układu przedstawiono na rys. 1, schemat elektryczny obwodów siłowych na rys. 2, schemat układu sterowania na rys. 3. Uwzględnienie sprzężeń pomiędzy drganiami wzdłuż poszczególnych współrzędnych wywołanych charakterystyką układu zawieszenia oraz wpływu drgań okołorezonansowych na bieg wibratora w rezonansie przejściowym wymagało budowy modelu układu w następującej postaci:

$$(\mathbf{m}+\mathbf{M})\ddot{\mathbf{x}} = \mathbf{m}(\mu_w d + \gamma_w)\ddot{\mathbf{a}} = \mathbf{m}e\ddot{\varphi}\sin\varphi =$$

$$= \sum_{i} \left[k_{xx} (x - \gamma_{i} c^{2}) + k_{xy} (y + \mu_{i} c^{2}) - k_{xc} c^{2} \right] - b_{x} \dot{x} -$$
(1)
$$= m (r c^{2} - \mu_{i}) \dot{c}^{2} + m e^{2} cos \varphi$$

$$(\mathbf{m}+\mathbf{M})\mathbf{\tilde{y}} + \mathbf{m}(\mu_{\mathbf{m}}-\mathbf{\tilde{y}}_{\mathbf{w}}d)\mathbf{\tilde{x}} + \mathbf{m}\mathbf{e}\mathbf{\tilde{y}}\cos\varphi =$$

$$= \sum_{\mathbf{i}} \left[\mathbf{k}_{\mathbf{y}\mathbf{X}}(\mathbf{x}-\mathbf{\tilde{y}}_{\mathbf{i}}d) + \mathbf{k}_{\mathbf{y}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mathbf{\mu}_{\mathbf{i}}d) - \mathbf{k}_{\mathbf{y}\mathbf{x}}d^{2} - \mathbf{b}_{\mathbf{y}}\mathbf{\tilde{y}} +$$

$$= \mathbf{k}_{\mathbf{f}_{\mathbf{w}}} + \mathbf{\mu}_{\mathbf{w}}d\mathbf{x}\mathbf{\tilde{z}}^{2} + \mathbf{m}\mathbf{e}\mathbf{\tilde{y}}^{2}\sin\varphi$$

$$-\mathbf{m}\mathbf{y}_{\mathbf{w}}\mathbf{\tilde{x}} + \mathbf{m}\mu_{\mathbf{w}}\mathbf{\tilde{y}} + \left[\mathbf{J}_{\mathbf{c}}+\mathbf{n}_{\mathbf{j}}\mathbf{w}(\mu_{\mathbf{w}}d+\mathbf{j}_{\mathbf{w}}) + \\ + \mathbf{u}_{\mathbf{w}}\mathbf{m}(\mu_{\mathbf{w}}-\mathbf{y}_{\mathbf{w}}d\mathbf{x})\right]\mathbf{\tilde{d}}^{2} + \mathbf{m}\mathbf{e}(\mathbf{y}_{\mathbf{w}}\sin\varphi+\mu_{\mathbf{w}}\cos\varphi)\mathbf{\tilde{y}} = \\
= \sum_{\mathbf{i}} \left\{ \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{i}}d) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{i}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{d}}d\mathbf{x} + \\ + (\mu_{\mathbf{i}} \left[\mathbf{k}_{\mathbf{y}\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{i}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{y}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{i}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{d}}d\mathbf{x} + \\ + (\mu_{\mathbf{i}} \left[\mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{i}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{d}}d\mathbf{x} - \\ - (3) \\ - \mathbf{\tilde{y}}_{\mathbf{i}} \left[\mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{i}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{d}}d\mathbf{x} - \\ - (3) \\ - \mathbf{\tilde{y}}_{\mathbf{i}} \left[\mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{i}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{d}}d\mathbf{x} - \\ - (3) \\ - \mathbf{\tilde{y}}_{\mathbf{i}} \left[\mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{d}}d\mathbf{x} - \\ - (3) \\ - \mathbf{\tilde{y}}_{\mathbf{i}} \left[\mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \\ + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}^{2}}(\mathbf{x} - \mathbf{y}_{\mathbf{u}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{u}}d\mathbf{x} - \\ - (3) \\ - \mathbf{\tilde{y}}_{\mathbf{x}}(\mathbf{x}-\mathbf{y}_{\mathbf{w}}d\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{x}\mathbf{y}}(\mathbf{y}+\mu_{\mathbf{w}}d\mathbf{x}) - \\ + \mathbf{m}\mathbf{e}\mathbf{\hat{y}}^{2}(-\mathbf{y}_{\mathbf{w}}(\mathbf{x})\mathbf{e}\mathbf{x}) + \mathbf{k}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}(\mathbf{w}+\mu_{\mathbf{w}}d\mathbf{x}) - \\ - \mathbf{m}\mathbf{k}\mathbf{w}^{2} \left[\mathbf{w}_{\mathbf{w}}(\mathbf{x}-\mathbf{w}_{\mathbf{w}}) + \mathbf{w}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}(\mathbf{w}+\mu_{\mathbf{w}}d\mathbf{w}) - \\ + \mathbf{m}\mathbf{w}}^{2}(\mathbf{w}) - \mathbf{m}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}) + \mathbf{w}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}) + \\ - \mathbf{w}}\mathbf{w}} - \mathbf{w}_{\mathbf{w}}d\mathbf{w} - \\ - \mathbf{w}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}_{\mathbf{w}}d\mathbf{w}) - \\ - \mathbf{m}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}_{\mathbf{w}}d\mathbf{w}) - \\ - \mathbf{m}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}_{\mathbf{w}}d\mathbf{w}) - \\ - \mathbf{m}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}_{\mathbf{w}}d\mathbf{w}) - \\ - \mathbf{m}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}) - \\ - \mathbf{m}_{\mathbf{w}}(\mathbf{w}) - \\ - \mathbf{m}_{\mathbf{w$$

gdzie położenie korpusu maszyny opisane jest za pomocą współrzędnych x, y jego środka masy C w układzie bezwzględnym Oxy. Kąt obrotu przesiewacza w płaszczyźnie Oxy mierzony jak na rysunku oznaczono przez C. Wprowadzono ponadto ruchowy, związany z korpusem maszyny układ Cu y oparty na głównych centralnych osiach bezwładności maszyny. Układy Oxy i Cu y pokry-

Model matematyczny przesiewacza...

wają się w stanie równowagi statycznej przesiewacza. Położenie masy niewyważonej wibratora opisano za pomocą kąta obrotu \mathscr{S} mierzonego jak na rysunku 1. W powyższych równaniach zawarto dynamiczny model jednoklatkowy maszyny asynchronicznej klatkowej [1]. Model maszyny asynchronicznej sprowadzony jest do postaci, w której zmiennymi stanu są strumienie sprzężone wirnika i stojana podzielone przez wartość napięcia odniesienia, oznaczone jako ϕ_w i ϕ_s , natomiast parametry modelu są parametrami stosunkowymi. Taka postać jest dogodna do obliczeń numerycznych, a parametry modelu stosunkowo łatwo jest zidentyfikować. Tak więc analizowany układ posiada sześć stopni swobody wyznaczających ruch przesiewacza, ruch obrotowy wirnika oraz znormalizowane strumienie skojarzone z wirnikiem i stojanem maszyny asynchronicznej.

Ponadto oznaczono:

M	- masa korpusu przesiewacza,
ш	- masa niewyważona wibratora,
e	- mimośród wibratora,
Jc	- moment bezwładności korpusu przesiewacza względem osi cen- tralnej prostopadłej do płaszczyzny ruchu,
J	- zredukowany na wał wibratora moment bezwładności układu na- pędowego wraz z centralnym momentem bezwładności wibratora,
uw. Tw	- współrzędne osi wibratora w układzie ruchomym,
i	- przełożenie przekładni pasowej pomiędzy silnikiem i wibra- torem,
ui, Ti	- współrzędne górnych końców pakietów sprężyn zawieszenia w układzie ruchomym,
k _i	 współczynniki macierzy sprężystości dla pojedynczego pakietu sprężyn zawieszenia [5],
b _i	 współczynniki tłumienia wiskotycznego drgań wzdłuż poszcze- gólnych współrzędnych,
мо	- zredukowany na wał wibratora moment oporów ruchu układu na- pędowego,
k _w	- współczynnik rozproszenia wirnika,
kg	- współczynnik rozproszenia stojana,
a, a _s	- parametry stosunkowe modelu silnika,
C	- stała elektromechaniczna silnika,
P	- liczba par biegunów maszyny asynchronicznej,
σ	- znormalizowane (podzielone poprzez napięcie odniesienia) napiecie wymuszenia.



Rys. 4

Przy prowadzeniu symulacji wybiegu hamowanego rozważanej maszyny często wystarczające jest posłużenie się zamiast modelem dynamicznym silnika asynchronicznego jego charakterystyką statyczną. Uproszczenia takiego można dokonać, jeżeli nie jest konieczna analiza procesów zachodzących w samej maszynie asynchronicznej, natomiast ze względu na charakter układu mechanicznego uproszczenie takie ma niewielki wpływ na uzyskane rozwiązania. Przykład rezultatów symulacji cyfrowej wybiegu hamowanego przesiewacza uzyskanego na takiej drodze pokazano na rys. 4.

LITERATURA

- [1] Puchała A.: Dynamika meszyn i układów elektromechanicznych. WNT, Warszawa 1977.
- [2] Plamitzer A.M.: Maszyny elektryczne. WNT, Warszawa 1986.

Model matematyczny przesiewacza ...

- [3] Bielawski S.: Teoria napędu elektrycznego. WNT, Warszawa 1987.
- [4] Komputerowe wspomaganie procesu projektowania elektrycznych układów hamowania napędu nadrezonansowych maszyn wibracyjnych. Sprawozdanie RP-I.06. IMW AGH, Kraków 1988.
- [5] Analiza oddziaływania dynamicznego przesiewacza wg projektu Biprostal 109101, 109103 na podłoże sortowni koksu. ZUT Kraków, zam. P/N21/ /4231/2739/86.

МАТЕМАТИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ ВИБРАЦИОННОГО ГРОХОТА ВО ВРЕМЯ ТОРМОЗНОГО ВХОДА

Резюме

В дскладе представлено структуры математической модели электро-механической системы, в состав которой входят: сверхрезонансовый вибрационный грохот с приблизительно кольцевой траекторией колебаний, приводная система с индукционным двигателем и тормозная оистема электрическая работающая по принципу противвключения. Диапазон применения модели охватывает исследования переходного резонанса во время входа машины, принимая во внимание органиченную мощность тормозной электрической системы. Представлено математическую модель системы в виде восьми дифферинциальных уравнений для определения координат обобщенных механической и электрической части в функции времени, а также электрические схемы сильно- и слаботоковых систем. Размыдления дополнены результатами симмуляционных испыманий тормозного входа.

MATHEMATICAL MODEL OF VIBRATINY SCREEN DURING BRAKED COASTING

Summary

The paper deals with the construction of mathematical model for elektromechanical system comprising: an overresonant vibrating screen with approximately circular vibration trajectory, a power transmission system along with induction motor and an electric braking system performed by counter-closure. A range of the model applications involves testing of transitory resonance during machine coasting, taking into account limited power of the electric braking system. Mathematical model of the system is presented as a set of eight differential equations to determine generalized coordinates for mechanical part and electrical part as a function of time, and electric diagrams of low- and high-current systems. Considerations are complemented with the results of simulation studies on braked coasting.